

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 11 september 2026

Een betrouwbaar identiteitsstelsel is de stille motor achter een goed functionerende samenleving. Wie we zijn, waar we wonen en welke rechten en plichten we hebben. Het begint allemaal bij de juiste registratie van onze identiteit. De overheid stelt met het identiteitsstelsel burgers in staat om veilig en betrouwbaar met elkaar en met de overheid te communiceren. De Basisregistratie Personen (BRP) bevat de persoonsgegevens van alle ruim 18 miljoen inwoners van Nederland. De Registratie Niet-Ingezetenen (RNI) – een onderdeel van de BRP – bevat de persoonsgegevens van circa 5 miljoen niet-ingezetenen.

Het gaat niet om cijfers en letters op papier. Het gaat om mensen wier rechten, kansen en veiligheid direct afhangen van de kwaliteit van ons stelsel. Juist daarom werken wij samen met gemeenten, uitvoeringsorganisaties, departementen en belangenbehartigers voortdurend aan de verbetering ervan. Van belang voor een goed functionerende overheid, van belang voor de bescherming van kwetsbaren en van belang voor een overheid die mensen goed bedient en vertrouwen kan geven. Met deze brief informeer ik u over de resultaten en stand van zaken op de vijf speerpunten voor de doorontwikkeling van het identiteitsstelsel:

- ☐ de verbetering van de bescherming van persoonsgegevens in de BRP;
- ☐ de verbetering van de registratie van specifieke doelgroepen in de BRP, met name arbeidsmigranten;
- ☐ een veilig reisdocument dat wereldwijd geaccepteerd wordt;
- ☐ de borging van digitale autonomie en cyberveiligheid van het identiteitsstelsel; en
- ☐ het verbeteren van het identiteitsstelsel in Caribisch Nederland.

1. Bescherming van persoonsgegevens in de BRP

De registratie van gegevens in en de verstrekking van gegevens uit de BRP is aan strikte voorwaarden verbonden. Persoonsgegevens uit de BRP worden uitsluitend gedeeld met overheidsorganisaties, aangewezen derden en specifieke onderzoeksinstellingen. Zij ontvangen alleen de gegevens die nodig zijn voor de uitoefening van hun taken. Ik werk voortdurend aan verbeteringen om de gegevens uit de BRP zo goed mogelijk te beschermen. Op dit speerpunt zijn de volgende resultaten geboekt.

Informatieproducten in plaats van losse gegevens

Met het experiment dataminimalisatie BRP is het mogelijk geworden afgeleide antwoorden te geven op vragen, zonder veel gegevens uit de BRP te verstrekken. Zo kan een vraag of iemand ouder is dan 18 worden beantwoord met ja of nee, in plaats van met een geboortedatum waaruit moet worden afgeleid of dat zo is. Precies wat nodig is voor het uitvoeren van de taak en niet meer.

Bij deze brief stuur ik uw Kamer het rapport van de evaluatie over het eerste jaar van het experiment. De uitkomsten zijn positief. Minder gegevensdeling, meer

efficiëntie en minder fouten. Dit draagt bij aan een veiliger stelsel dat de privacy van burgers beter beschermt. Ik werk aan structurele wettelijke verankering hiervan. Naar verwachting ontvangt u eind 2026 de resultaten van de complete evaluatie van dit vierjarig experiment, waarna het wetsvoorstel in consultatie gaat

Voorkomen ongewenste inzage in gegevens door ex-partners of andere gerelateerden

Burgers hebben het recht in te zien welke gegevens over hen geregistreerd staan in de BRP. Bij de gemeente en via mijnoverheid.nl kan een burger deze inzien. Omdat op de persoonslijst van de burger ook gegevens van gerelateerden worden geregistreerd (ouders, kinderen en huwelijk/geregistreerd partnerschap) kan dat een risico vormen. De gegevens, bijvoorbeeld het BSN van de burger, kan via inzage ongewenst bij een ex-partner terecht komen. Bij een naamswijziging vanwege veiligheidsredenen, zou een ex-partner bijvoorbeeld de nieuwe naam kunnen zien.

Ik werk aan maatregelen om dit soort ongewenste gevolgen tegen te gaan. Het burgerservicenummer (BSN) van meerderjarige kinderen en ouders is als tijdelijke maatregel standaard al afgeschermd op MijnOverheid, net als de persoonsgegevens van ex-partners. Ook zet ik me in voor een verdere beleidsmatige en structurele uitwerking van dit principe. Uitgangspunt is daarbij dat gegevens van gerelateerden niet worden getoond als het belang van de gerelateerden bij het niet tonen zwaarder weegt dan het inzagerecht van de verzoeker. Dit draagt bij aan de verbetering van de veiligheid van kwetsbare burgers en sluit aan bij de bredere maatschappelijke ambitie om huiselijk geweld, zoals stalking, te bestrijden.

Betere gegevenskwaliteit

Als gegevens in de BRP incorrect of onvolledig zijn, bemoeilijkt dat de dienstverlening van de overheid. Bovendien kan het burgers ernstig in de knel brengen, als zij rechten en plichten niet of niet goed kunnen uitoefenen. Daarom werken we voortdurend aan verbeteringsmaatregelen.

In 2024 zijn twee experimenten gestart. Zo loopt een vierjarig experiment waarbij wordt gekeken of en hoe gemeenten een rol kunnen spelen in het bijhouden van de tijdelijke verblijfadressen van niet-ingezetenen. Het gaat daarbij met name om tijdelijk in Nederland verblijvende arbeidsmigranten. Vijf gemeenten doen mee aan dit experiment.

Ook is er een experiment om burgers te informeren over nieuwe adresregistraties op hun woonadres om zo foutieve adresregistraties tegen te gaan. Van beide experimenten heeft een onafhankelijke tussentijdse evaluatie plaatsgevonden. Deze zijn bijgevoegd.

Bij de wijziging van de Wet BRP om de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA) wettelijk vast te leggen, is voorgeschreven de wet binnen drie jaar te evalueren. De resultaten van deze evaluatie ontvangt u voor het einde van het jaar.

Over 2024 hebben alle 342 gemeenten zowel de zelfevaluatie – op het domein BRP als op het domein reisdocumenten – afgerond. De algehele kwaliteitsscores

van beide domeinen laten een stabiel beeld zien ten opzichte van voorgaande jaren.¹

2. Verbetering registratie van arbeidsmigranten

In Nederland verblijvende arbeidsmigranten moeten volwaardig kunnen deelnemen aan de Nederlandse samenleving. Daarvoor is goede registratie in de BRP nodig. Een goede registratie zorgt ervoor dat de overheid zicht heeft op het verblijf van arbeidsmigranten en dat gericht met hen gecommuniceerd kan worden. Het belang van de arbeidsmigrant is dat met correcte registratie rechten kunnen worden opgebouwd, en de overheid hen beter kan beschermen tegen misstanden, zoals slechte huisvesting.

Een van de voornaamste problemen is dat EU-arbeidsmigranten zich inschrijven als niet-ingezetene terwijl zij van plan zijn hier langer te gaan verblijven, en verplicht zijn zich als ingezetene bij een gemeente in te schrijven. Er wordt daarom gewerkt aan verbetering van de registratie van arbeidsmigranten, waardoor meer zicht op arbeidsmigranten ontstaat.

Om dit te bereiken is een verscheidenheid aan maatregelen genomen:

- Het wijzigingsportaal MyRNI² is in juni 2025 live gegaan. Niet-ingezetenen, waaronder arbeidsmigranten, kunnen hiermee zelf online een adreswijziging doorgeven van hun tijdelijk verblijfadres of vertrek naar het buitenland. Een e-mailservice in meerdere talen zorgt voor directe communicatie in de eigen taal over rechten en plichten rondom registratie.
- Sinds mei 2026 kunnen alle gemeenten laagdrempelig via bestaande applicaties tijdelijke verblijfadressen van niet-ingezetenen in hun gemeente ontvangen. Zo hebben zij zicht op wie er, behalve de eigen inwoners die in de BRP staan, mogelijk in hun gemeente verblijven.
- De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVVB) hebben eind 2025, op verzoek van BZK en SZW, een rapport opgeleverd over mogelijke maatregelen om de registratie van arbeidsmigranten te verbeteren.³ Hoofdzakelijk was het advies om extra personeel voor gemeenten te realiseren om beter toezicht te kunnen houden en betere afspraken te maken met werkgevers.

Daarnaast wordt gewerkt aan:

- De minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) werkt aan een zorgplicht voor uitleners (waaronder uitzendbureaus) waarmee deze een verantwoordelijkheid krijgen in de correcte registratie van arbeidskrachten, veelal EU-arbeidsmigranten. Het streven is om de zorgplicht in 2027 in werking te laten treden.⁴
- Met de minister van SZW werk ik ook verder aan goede informatie, hulp en ondersteuning voor EU-arbeidsmigranten via het project WorkinNL. Zo zetten wij in op WorkinNL-informatiepunten door het hele land, waar arbeidsmigranten terecht kunnen met vragen. Inmiddels zijn er 18 WorkinNL-punten, en hebben naar verwachting in 2027 alle arbeidsmarktregio's een WorkinNL-punt.

¹ De zelfevaluatie BRP is hier te vinden via deze link: [Open overheid](#). De zelfevaluatie reisdocumenten staat in deze link: [Open overheid](#)

² <https://rni-portal.rvig.nl/nl/>

³ In de bijlage "Onderzoek maatregelen registratie arbeidsmigranten gemeenten NVVB en VNG" is dit rapport te vinden.

⁴ Kamerbrief 18 mei 2026, 36 446 nr. 91.

- Daarnaast organiseert het Interdepartementaal Projectteam Arbeidsmigranten - het ambtelijke team dat vanuit de Rijksoverheid de aanbevelingen van het Aanjaagteam arbeidsmigranten opvolgt - dit najaar een werksessie met betrokken partijen: sociale partners, maatschappelijke organisaties, gemeenten en arbeidsmigranten zelf. Met als doel om samen scherp te krijgen waar nog kansen liggen, wat partijen van elkaar nodig hebben en welke concrete acties we nog kunnen nemen om tot nog meer resultaten te komen. Uw Kamer wordt hierover geïnformeerd door de Minister van SZW in de voortgangsbrief over de aanpak versterken positie van arbeidsmigranten in het najaar.

Aanwezigheidsmelding

Op 9 september 2025 is uw Kamer per brief geïnformeerd over de laatste stand van zaken voor de verbetering van registratie van arbeidsmigranten in de BRP. Zoals toegezegd in die brief informeer ik uw Kamer over het onderzoek naar het invoeren van een aanwezigheidsmelding in Nederland.⁵ Hiermee doe ik ook een motie van de leden Podt en Vijlbrief af.⁶ Ik heb samen met de ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Asiel en Migratie onderzocht of een aanwezigheidsmelding naar Belgisch model meerwaarde zou bieden voor de Nederlandse aanpak. Het is belangrijk om te vermelden dat de persoonsregistratie in België wezenlijk anders is ingericht dan in Nederland. Daarom kunnen maatregelen niet zonder meer worden overgenomen. Uit het onderzoek naar de Belgische aanwezigheidsmelding is gebleken dat deze smal is ingericht. De melding is in België geen voorwaarde voor toegang tot andere overheidsdiensten zoals inschrijving, werken of sociale zekerheid. Er is bovendien geen handhaving, het opgegeven adres wordt niet gecontroleerd, en andere instanties hebben geen toegang tot de gegevens. Hierdoor speelt de aanwezigheidsmelding in België geen significante rol in de registratie van EU-arbeidsmigranten. De manier waarop de aanwezigheidsmelding in België is ingericht, heeft in Nederland geen meerwaarde.

Voor Nederland zou een aanwezigheidsmelding mogelijk effect kunnen hebben op EU-arbeidsmigranten die eerder in Nederland hebben verbleven, zoals seizoenarbeiders. Die hebben al een BSN en verblijven korter dan vier maanden in Nederland waardoor zij zich nu niet hoeven te melden bij een RNI-loket.

Voor de andere groepen EU-arbeidsmigranten is de aanwezigheidsmelding overbodig. EU-arbeidsmigranten melden hun aanwezigheid vaak al via het RNI-loket (bij verblijf van minder dan 4 maanden) als zij voor het eerst in Nederland komen wonen en werken of bij de gemeente (bij intentie verblijf van langer dan 4 maanden). Na inschrijving krijgen zij een BSN en kunnen zij aan het werk.

Een effectieve invoering in Nederland zou vereisen dat de melding wordt gekoppeld aan andere overheidsprocessen, met aanzienlijke uitvoeringslasten en extra druk op handhaving als gevolg. Gezien de beperkte toegevoegde waarde en de praktische bezwaren hebben de minister van SZW en ik besloten geen aanwezigheidsmelding in te voeren.

Het is belangrijk om te benadrukken dat er al een meldplicht geldt als EU-arbeidsmigranten een voornemen hebben om hier langer dan vier maanden te

⁵ [Kamerbrief over aanpak verbetering registratie in de BRP](#) | Kamerstukken II 2024/2025, 29861 nr. 166.

⁶ Kamerstukken II, 2024-2025, 26 448, nr. 806.

gaan verblijven. Het ingezette beleid van de afgelopen jaren is er onder andere op gericht om EU-arbeidsmigranten te bewegen zich te houden aan deze meldplicht. Het volledige onderzoek is als bijlage bij deze brief toegevoegd.

Aanpak illegale tewerkstelling derdelanders

Ik werk aan een gerichte aanpak voor misbruik van de registratie van derdelanders in de RNI. Er zijn signalen dat derdelanders illegaal aan het werk zijn. De registratie in de RNI geeft onterecht een schijn van legitimiteit, doordat daarbij een BSN wordt verstrekt.

Om misbruik middels een RNI inschrijving tegen te gaan is het aantal RNI-loketten waar derdelanders een inschrijving kunnen doen teruggebracht van 19 naar 2. Deze concentratie vergroot het zicht op mogelijke misstanden (bijvoorbeeld het zicht op werkgevers die willens en wetens mensen naar Nederland halen die hier niet mogen werken) en maakt gerichte samenwerking met ketenpartners mogelijk. Er wordt gewerkt aan een vervolgaanpak om hier verdere stappen in te zetten.⁷

3. Veilig reisdocument

Het paspoort en de Nederlandse identiteitskaart zijn meer dan een bewijs van wie je bent. Ze hebben een essentiële functie in het maatschappelijk verkeer. Als betrouwbare documenten die de identiteit van een persoon aantonen, zijn zij de noodzakelijke voorwaarde voor toegang tot diensten, rechten en vrijheden in Nederland en wereldwijd. Fraude met reisdocumenten ondermijnt deze functie van reisdocumenten en hun betrouwbaarheid.

Gebleken is dat het criminel in het verleden lukte bij enkele gemeenten valselijk opgemaakte, authentieke Nederlandse paspoorten te verkrijgen. Daarom is de aanpak van fraude en ondermijning bij reisdocumenten in de afgelopen jaren geïntensiveerd ten aanzien van: technologie, processen, weerbaar personeel en versterkt toezicht⁸.

Op het gebied van technologie zijn de volgende resultaten geboekt:

- Het Basisregister Reisdocumenten (BR) voor het delen van biografische gegevens is al enige tijd operationeel. De afnemers van de reisdocumentengegevens zijn inmiddels allemaal aangesloten en gemigreerd naar dit BR waardoor ze altijd gebruikmaken van de meest actuele “real time” informatie.
- Er wordt gewerkt aan de verbeterde opslag van biometrische gegevens op een gecompartmenteerde wijze waarmee gegevens beter kunnen worden beheerd en veiliger kunnen worden uitgewisseld. De start van de ingebruikname wordt verwacht medio 2027.
- De invoering van een digitale foto bij aanvraag van reisdocumenten⁹ wordt voorbereid. Dit verbetert de kwaliteit van gezichtsopnames en voorkomt specifieke fraudepatronen zoals morphing. Hiervoor wordt een wijziging van de Paspoortwet en de Wet op de Nederlandse identiteitskaart voorbereid.¹⁰ Het streven is dit voorstel medio 2028 bij uw Kamer in te dienen.

⁷ Zoals vermeld in bovenstaande kamerbrief.

⁸ Zie ook Kamerstukken II 2021/22, 25764, nr. 137; Kamerstukken 2022/23, 25764, nr. 140; Kamerstukken II 2023/24 25764, nr. 144; Kamerstukken II 2023/24, 25764, nr. 148; Kamerstukken II 2024/25, 25764, nr. 151

⁹ [Kamerstuk 25764, nr. 137 | Overheid.nl > Officiële bekendmakingen](#)

¹⁰ De Wet op de Nederlandse identiteitskaart is een nieuwe, eigen wet voor de Nederlandse identiteitskaart (Stb. 2026, 180). Zie de paragraaf hieronder.

- Meer dan de helft van de gemeenten zet op eigen initiatief al automatische gezichtsvergelijking in bij de identiteitsvaststelling. Ik wil de inzet van deze techniek wettelijk verankeren en in de toekomst onderdeel maken van het standaard aanvraag- en uitgifteproces. Daartoe wordt ook een wijziging van de Paspoortwet en de Wet op de Nederlandse identiteitskaart voorbereid.
- Tegelijkertijd werk ik aan de wettelijke verankering om automatische gezichtsvergelijking toe te kunnen passen bij inschrijving in de BRP, RNI en Bap BES. Ook hiervoor bereid ik een wetswijziging voor. Ik streef ernaar de wijzigingen betreffende de automatische gezichtsvergelijking bij uw Kamer in te dienen net na de wijziging die de digitale foto betreft.
- Er wordt gewerkt aan de introductie van een nieuw, technisch veiliger model paspoort en identiteitskaart. Naar verwachting wordt een nieuw model begin 2028 geïntroduceerd.

Op het gebied van processen, personeel en toezicht zijn de volgende resultaten geboekt:

- De Nederlandse identiteitskaart krijgt een eigen wet met onderliggende regelgeving, de regels over de identiteitskaart worden daarom uit de Paspoortwet gehaald. De hiervoor benodigde wetsvoorstellen zijn door de Eerste Kamer aangenomen. De beoogde inwerkingtredingsdatum is 1 oktober 2026.
- De kluisen voor uitgevende instanties van reisdocumenten zijn gemoderniseerd (ingangsdatum april 2026).¹¹
- Wetgeving voor verbeterde functiescheiding tussen medewerkers in het aanvraag- en uitgifteproces is gerealiseerd (ingangsdatum april 2026).¹² Dit betreft de verplichting om verschillende taken in het aanvraag- en uitgifteproces door verschillende functionarissen uit te laten voeren.
- De voorbereidingen voor de introductie van een verplichte periodieke verklaring omtrent het gedrag (VOG) voor medewerkers in het reisdocumentenstelsel zijn vergevorderd. De invoering hiervan wordt verwacht op 1 januari 2027.
- Om toezicht op de uitvoering van de Paspoortwet te versterken heeft de Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) naast de bestaande zelfevaluaties een proces ontwikkeld, dat is gebaseerd op de toezichtcyclus. De focus ligt nu op effectieve data-analyse om tot concrete signalen te kunnen komen. Aan de hand van deze signalen zal RvIG het komende jaar inzetten op het verder uitwerken van het risico-gericht toezicht.

4. Digitale autonomie en cyberveiligheid

Het identiteitsstelsel valt onder de vitale infrastructuur van de Nederlandse samenleving. De weerbaarheid van het identiteitsstelsel tegen (digitale) dreigingen en de autonomie van burgers over hun eigen gegevens zijn daarmee van groot belang voor de continuïteit van processen in de samenleving.

Op dit speerpunt zijn de volgende resultaten geboekt:

- BRP-gegevens worden bijgehouden door 342 gemeenten (voor inwoners) en de minister van BZK (voor niet-ingezetenen). Honderden organisaties ontvangen de gegevens die zij nodig hebben voor de uitvoering van hun taken via een centrale voorziening, of via gemeenten. Deze uitwisseling

¹¹ Stcrt. 2024, 38381 en 2026, 11937.

¹² Stcrt. 2024, 38381 en 2026, 11937.

loopt via een verouderd systeem dat wordt vervangen door de BRP Berichten-API. Hierop zijn inmiddels 74 partijen aangesloten. Verbeterde logging en monitoring van zowel het reisdocumentenstelsel als de BRP maken afwijkend gedrag zichtbaar. Data-analyse van procesinformatie wordt actief teruggekoppeld aan gemeenten.

- Eerste stappen zijn gezet in de afscherming van gevoelige gegevens binnen MijnOverheid.

Het programma Toekomst BRP loopt eind 2026 af. Dit is een logisch moment om de prioriteiten voor de toekomst van het identiteitsstelsel te heroverwegen, met extra aandacht voor (digitale) weerbaarheid en autonomie.

Wij werken hier binnen de huidige financiële kaders aan verder.

Voor het reisdocumentenstelsel wordt een nieuwe generieke IT-voorziening gerealiseerd voor de veilige opslag van biometrische gegevens. Deze zal in 2028 beschikbaar komen.

5. Verbetering van het identiteitsstelsel in Caribisch Nederland

Een betrouwbaar identiteitsstelsel is ook voor de inwoners van Caribisch Nederland – Bonaire, Sint Eustatius en Saba - van groot belang.

Het identiteitsstelsel kent er een eigen invulling. Naast de Nederlandse reisdocumenten bestaan daar de lokale basisadministraties persoonsgegevens BES (Bap BES) en de Identiteitskaart BES (ook wel Sédula genoemd) als lokaal identiteitsdocument.

Op dit speerpunt is een belangrijke eerste mijlpaal bereikt. Sinds 2025 hebben alle inwoners van Bonaire, Sint Eustatius en Saba een BSN.¹³ Dit maakt het mogelijk dat inwoners in de toekomst steeds meer gebruik kunnen maken van online overheidsdiensten van Caribisch en Europees Nederland.

In een eerdere brief aan uw Kamer heb ik het uitgangspunt genoemd van 'comply or explain'.¹⁴ Dit houdt in dat alle nieuwe Europees-Nederlandse regelgeving in beginsel van toepassing is in Caribisch Nederland, tenzij er gronden zijn om dat niet te doen.

In lijn hiermee zal ik in de komende jaren stapsgewijs uitvoering geven aan de verdere invoering van het BSN-stelsel in Caribisch Nederland. Als concrete stap zal de eerder in deze brief genoemde verplichte zelfevaluatie BRP ook als kwaliteitsinstrument gaan gelden voor de Bap BES. De voorbereidingen hiertoe worden in 2026 gestart.

Tevens werk ik aan de wettelijke verankering om automatische gezichtsvergelijking toe te passen bij inschrijving in de Bap BES. Een wijziging van de Wet bap BES wordt daartoe voorbereid. Dit draagt bij aan een gelijkwaardiger niveau van identiteitsvaststelling binnen Europees- en Caribisch Nederland.

Een robuust en betrouwbaar identiteitsstelsel is van groot belang voor een goed functionerende overheid en verdient voortdurend aandacht en aanpassingen aan wat in de samenleving speelt. Met deze brief heb ik u geïnformeerd over de belangrijkste ontwikkelingen op dit moment en de lopende onderzoeken. De resultaten daarvan komen eind van het jaar beschikbaar. Ik zal uw Kamer dan de

¹³ Wet invoering BSN en voorzieningen digitale overheid BES.

¹⁴ Beleidsbrief Koninkrijksrelaties | Kamerstuk II 2025/26, 36800-IV nr. 56.

rapporten toesturen en opnieuw informeren over de stand van zaken op dit beleidsterrein.

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over de voortgang op het terrein van identiteit.

De staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
E. van der Burg